No. 296. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag 13 December

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA. — De belgische *Moniteur* logenstraft het door den *Messager de Gand* vermelde, dat het bewind het voornemen zou hebben doen blijken, om de benoeming van den heer *van Crombrugghe* tot burgemeester der stad Gent voor te stellen.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (10 *December*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100¼; O. Metall. 103; Sp. Ardoin 19¾, ¼; Differed. 8¼; Nap. renten 92¼; B. Tavoliere 55½; Sicil. 92; Rom. L. 100½; Id. te Antw. 98; Braz. 83, 83½. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. s.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten December.

De *Moniteur* behelst heden niet het minste omtrent de expeditie van Constantine, maar de ministeriele bladen geven de verzekering, dat het gouvernement volstrekt geen officieel rapport ontvangen heeft. De geruchten heden in omloop zijn eenigzins gunstiger dan die gisteren werden verspreid. Men verzekert dat de paketboot *le Papin*, na den *Phare* te Toulon aangekomen, depeches voor het gouvernement heeft medegebragt, en verwacht dus dat het ministerieel Avondblad het een of ander nader berigt omtrent de expeditie zal mededeelen. De ongunstige berigten, waarvan gisteren gesproken werd, schijnen voornamelijk haren oorsprong te hebben, in de geruchten te Bona door eenige in de stad gekomen Arabieren verspreid. Zeker schijnt het, dat men te Bona sedert het vertrek der expeditie, en dus in 14 dagen tijds, niets officieels aangaande den togt had vernomen. De tijdingen alsnu door den *Papin* aangebragt, zouden behelzen, hetgeen men trouwens reeds hoofdzakelijk weet, dat namelijk de expeditie met de grootste bezwaren ter zake der veelvuldige regens had te worstelen gehad, doch dat men nog geen vijandelijk korps had ontmoet. Het ontbreken van officiele tijdingen moest overigens verklaard worden zoo door de onveiligheid van den afgelegden weg, als uithoofde de niet te groote [illegible] van het korps, [illegible] Na de berekening thans gegeven, zou Constantine den 10den of 12den dezer kunnen ingenomen zijn en het gouvernement daarvan alsoo, welligt nog voor de opening der kamers berigt hebben.

— Het *Journal des Débats* behelst heden wederom een artikel over de interventie in het schiereiland. Hetzelve doet steeds het schier onmogelijke, althans hoogst moeijelijke uitkomen, dat er thans in zonde gelegen zijn, om Spanje op eene voldoende wijs te bevredigen, en verwijt de oppositie, dat zij zich met alle magt tegen de interventie uitliet toen dezelve nog mogelijk, ja welligt gemakkelijk was en zonder veel bloed te kosten, terwijl dezelve zich later voor eene interventie verklaarde, toen geheel Spanje in vuur en vlam stond.

— De heer *Thiers* heeft heden een vrij langdurig gehoor bij den koning had.

— De toestand der Lijonsche zijde-werklieden die zonder werk zijn en dien ten gevolge aan armoede ten prooi, baart steeds veel bezorgdheid. Men heeft, om in het lot der werklieden te voorzien, openbare werkplaatsen opgerigt, waar zij die zonder werk zijn, arbeid kunnen vinden tegen omtrent twee franken daags. Intusschen schijnt tegen deze inrigtingen eene vooringenomenheid te bestaan, of wel staat het loon bij lang niet in verhouding tot hetgeen de werklieden elders konden verdienen; althans er wordt gemeld, dat nog slechts omtrent 500 werklieden in die etablissementen aan den arbeid waren, schoon er wel aan 10,000 werk kon worden verschaft. — De koninklijke familie heeft dezer dagen eene som van 60,000 fr. tot ondersteuning der behoeftige werklieden aangewezen.

— Op den 22sten dezer moet de heer *Guizot* zijne rede van ontvangst in de Akademie uitspreken; de heer *Dupin* zal belast zijn met dezelve te beantwoorden.

— Men verzekert dat de heer *Rothschild* zich naar Madrid en vervolgens naar Almada begeven zal, om de schade door de bende van *Gomez* in de mijnen aldaar aangerigt, op te nemen.

— De dagbladen en brieven uit Madrid gaan tot den 1sten dezer. De officiele Courant van dien dag houdt eene circulaire van den minister *Lopez*, waarin van den jongsten opstand van het 4de bataillon van het 4de garde-regiment, gelijk van het herstel der rust en het lofwaardig gedrag der overige troepen en der nationale garde verslag wordt gedaan.

Dezelfde courant houdt eene depeche van den nieuwen kommandant der afdeeling koninklijke troepen in Andalusien, *Ribero*, aan den oorlogsminister, den 24sten November uit de Venta del Castana gedagteekend, waarin hij verzekert dat de vijand (zeker de bende van *Gomez*) afgemat den weg naar Alcala was ingeslagen; hem dacht dat de generaal *Alaix* den vijand daar zou hebben ontmoet, en het gebulder van het geschut in die rigting gehoord, bevestigde hem in deze meening; terwijl hij voorts den generaal *Alaix* last gegeven had naar Ubrique te marcheren, om daar den, zoo hij hoopte, vlugtenden vijand op te vangen.

Of het deze maal gelukt zal zijn *Gomez* te bereiken en te vervolgen zal nader moeten blijken. Het *Journal des Débats* geeft een overzigt van de jongste bewegingen van dezen karlistischen chef. Na Ecya, waar hij drie dagen verbleef, verlaten te hebben, trok hij op Ronda, van daar op Algesiras, 't welk in de baai van Gibraltar, tegen over die stad is gelegen; van Algesiras was hij op San-Roque, het uiterste punt der landtong van Gibraltar, getogen. Thans was het onzeker, of hij den weg van het gebergte van Ronda weer zou inslaan, of de kust in de rigting van Estepona en Marbella volgen. *Gomez* werd gevolgd of geobserveerd door de generaals *Narvaez*, *Ribero*, *Alaix*, *Aldama*, zijnde de nieuwe kapitein-generaal van Sevilie, door *Butron*, den gouverneur van Cadix, enz. Tot een Zuidelijk punt dat door de zee bespoeld wordt, beperkt, meende men, dat hij nu, of wel nimmer bereikt en vernietigd zou worden.

De snelle togten van *Cabrera* door la Mancha en Kastilien, hadden ten doel gehad, om paarden, manschappen en buit uit Andalusien naar Navarre over te brengen. Te Calahorra was hij den Ebro gepasseerd; men geloofde dat hij zich op Neder-Arragon rigtte.

Omtrent Bilbao weet men niets naders; alleen schijnt het zeker dat de stad op den 2den dezer nog volhield.

— Ter beurze van heden (8 December) waren genoteerd: 5 pCt. 107, 85; 3 pCt. 79,35; Nap. renten 9?,50; Spanje Ardoin 19¾; passive 5⅝; Rom. L. 101.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den December.

In de zitting van de tweede kamer der Staten Generaal van zaturdag II. zijn ontvangen twee verzoekschriften, als een van *van Rossum* en andere landeigenaren in Drenthe, nopens den accijns op den turf, en van *J. H. Schouwenberg*, taalmeester te Zwolle, aanmerkingen der Staten-Generaal aanbiedende nopens de spraakkunst van den heer *Weiland*. — Verzonden aan de commissie. — De heer *Star Busman* heeft, namens dezelve, verslag gedaan op een verzoekschrift van *J. Uniken*, veengebruiker wonende te Wildervank, provincie Groningen, en andere Veeners uit de provincien Groningen en Drenthe, vragende wijzigingen en veranderingen in de wet op den turf, van 26 December 1833. Zij stellen vooral drie bezwaren voor: 1°. Dat hunne veenderijen, en vooral die waarin zoogenaamde fabrijkturf gegraven wordt, successievelijk van jaar tot jaar achteruit gaan, en het te vreezen is, dat dezelve geheel zullen vervallen, ten gevolge van den invoer van buitenlandsche steenkolen; 2°. nopens de meting op het veen met de Ned. ton en bij de uitmeting aan de fabryken, in sommige provincien, met vreemde afgekeurde tonnen; 3°. wegens de tarra, die de verveener, in gemoede en in billijkheid zich rekent voor de inkrimping van den turf van vroegere jaren, welke door den schralen aftrek van fabrijkturf, niet regelmatig en in tijds in consumptie kan worden gebragt. — De schadelijke invloed van de buitenlandsche steenkolen op het inlandsch fabrijkaat ontstaat uit de verre verwijdering van der requestranten veenen, van de hollandsche provincien, de vracht daarop vallende bedraagt thans min of meer twee derden van den werkelijken inkoop des turfs. De groote massa steenkolen, wordt van de Rhijn en ook uit Engeland aangevoerd. De zoutziederijen, raffinaderijen, branderijen, zeepziederijen en alle groote fabrijken maken steenkolen gebruik; en den turf bezigt men slechts in de fabrijken, welke geene steenkolen kunnen gebruiken, als de [illegible] en tegelfabrijken. De requestranten achten den invoer van steenkolen niet van gewigt voor 's lands belangen, ter zake van de [illegible] afschrijvingen. Na, over het tweede punt te hebben [illegible] op de rigtige handhaving van het Nederlandsch maat- en gewigtstelsel te hebben aangedrongen, waaromtrent, volgens de requestranten, ondanks de gestadige pogingen der regering nog steeds misbruiken zouden plaats hebben, voeren zij omtrent het derde punt in het bijzonder aan, dat de turf soms [illegible] jaren op het veld blijft staan, zonder in consumtie te worden gebragt, en hiervoor echter geen rabat wordt verleend [illegible] stelling van de wet, dat inkrimping van den turf reeds in [illegible]

tus of September van elk jaar plaats heeft, geenszins doorgaat, daar zulks geheel van den aard van het saisoen afhangt, of dit regenachtig zij, enz. Op voordragt der commissie wordt dit stuk ter griffie nedergelegd.

De centrale sectie doet verslag omtrent de begrootingswetten voor 1837.

Blijkens dit verslag hebben nog vele leden blijven verlangen, dat de geheele som, noodig voor de rentebetaling der nieuwe schuld, in uitgaaf en daartegen de uitkeering uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen in ontvangst moest worden gebragt, ofschoon eenige leden verklaarden, dat zij daarmede voor dit jaar zouden genoegen nemen, nu het hun gebleken was, dat de regering hier geen beginsel op het oog had, maar beloofd had, van in het vervolg, indien de omstandigheden dezelfde bleven, aan het verlangen der Tweede Kamer te zullen voldoen, terwijl het wezen der zaak toch geene verandering onderging; andere leden hebben met antwoord het der Regering nog niet kunnen instemmen. — Men heeft ook verlangd, dat verscheiden andere kosten op de begrooting werden gebragt; dat de rekenkamer eene nieuwe organisatie mogt ondergaan; dat er geene ondervinding noodig was, om te weten, hoe veel leden van dit collegie bij deszelfs tegenwoordige inrigting, welke reeds sedert jaren had bestaan, genoegzaam waren, zoo als dan ook de regering zelve reeds dadelijk na den afval van Belgie, het getal dier leden voor ons tegenwoordig rijk had willen vaststellen.

Eene afdeeling heeft met genoegen gezien, dat, daar eerst in de aanspraak van den minister van financien, was gezegd geworden, dat men zich vleide dat de post voor afloopende betalingen niet zou behoeven te worden verhoogd, men nu de toezegging heeft erlangd, dat op denzelven met der daad in het vervolg nog uitsparingen zullen kunnen plaats hebben. Dezelfde afdeeling heeft bezwaar blijven vinden in de cumulatie van tractementen en andere wachtgelden bij militairen. Ook is daarin aangedrongen op de algemeene vrije uitoefening van de jagt.

Wat aangaat de middelen, bleven sommige leden in de vermindering groote zwarigheid vinden, zoo lang de inkomsten niet genoegzaam zijn, om de uitgaven te bestrijden, terwijl eenigen zich niet hebben kunnen overtuigen, dat het mogelijk zijn zal de nieuwe regterlijke organisatie in te voeren, alvorens ten minste de wetgeving op het stuk der griffie en hypotheek-regten zal zijn gewijzigd. Nog hebben eenige leden hun verlangen herhaald, dat de scheepvaart-regten en baten der entrepots afzonderlijk in raming der middelen mogten worden begrepen; de twee opcenten der grondbelasting, vroeger door de gemeenten genoten, zoo spoedig doenlijk mede ter beschikking der gemeenten zouden worden gesteld; dat het bedrag der begunstiging van de rafinaderijen, ten aanzien van den accijns op den suiker gegeven, zou verminderd worden, enz.

Eindelijk is het door velen onaannemelijk gevonden, dat de jaarlijksche toelage van het Amort. Sijnd. geheel voor memorie wordt uitgetrokken, daar inderdaad die dotatie niet kon gemist worden, bij eene andere wet de uitgaven wederom worden vermeerderd, en wijl tot dekking eene schuld levend gemaakt wordt; welke uitsluitend tot amortisatie had moeten strekken.

Ten gevolge van deze nadere bedenkingen is een nieuw *art.* 2 in de wet tot vaststelling van de begrooting van de jare 1837 ingevoegd, van den volgenden inhoud: » Naar aanleiding van art. 1 der wet van 24 April 1836 (*Staatsblad* N°. 11) zal, zoolang en in zoo verre als de splitsing der schuld en de uitgifte der obligatien niet zal hebben plaats gehad, de som van *vijf millioen zes honderd duizend guldens* (*f* 5,600,000) op de 2de afdeeling van het onderdeel A van het IX hoofdstuk afgetrokken, ten behoeve van de schatkist uit de geldmiddelen van de overzeesche bezittingen verstrekt worden."

Ten gevolge van deze inlassching, wordt art. 2 der wet, *artikel* 3.

Dit verslag zal worden rondgedeeld en de beraadslagingen over de begrootingswetten worden op Woensdag aanstaanden, ten half elf ure, bepaald.

— Thans zijn ook de antwoorden der Regering ingekomen op de bedenkingen in de afdeelingen van de Tweede kamer, tegen de voordragt van wet, tot vernieuwing van art. 1, 2 en 3 der wet van 5den Nov. 1830 tot beteugeling van schadelijke woelingen, enz. Daarin wordt gezegd, dat de Regering met voldoening heeft gezien, dat, ofschoon men aan den eenen kant wenschte, dat de vernieuwing der onderhavige wet niet noodig ware, men echter aan den anderen kant, van de nuttigheid en noodzakelijkheid daarvan doordrongen is en dat over zulks de afdeelingen der kamer algemeen het gevoelen der Regering te dien opzigte gedeeld hebben; en dat, volgens de tot dus verre bij het departement van Justitie ingekomene berigten, gedurende den geheelen loop van het jaar 1836, in het geheel, uit krachte van de wet van 5den Nov. 1830, niet meer dan eene enkele veroordeeling heeft plaats gehad, en zulks in het arrondissement 's Bosch, ter zake van het bezigen van hoonende uitdrukkingen jegens den Koning. Men ziet de beraadslagingen over dit ontwerp in de volgende week te gemoet.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 2den dezer, n°. 120, den heer *P. van Hagestein, Jr.*, commissaris van politie te 's Hage benoemd tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* is Vrijdag van deszelfs jongsten uitstap naar Tilburg te 's Gravenhage teruggekeerd.

— De directeur generaal van oorlog, *ad interim*, zal, krachtens autorisatie van Z. M., op Woensdag, den 21sten dezer, in het openbaar, aan de minst inschrijvenden de leverancie aanbesteden eener hoeveelheid van *vijf en twintig duizend* ellen inlandsch gefabriceerd gekeperd *tentendoek*, ter breedte van *vijf en zeventig duimen*.

Deze leverantie zal in *vijf* perceelen worden aanbesteed, ieder perceel van 5000 ellen; de aflevering zal vrachtvrij in 's Rijks magazijn van kleeding te Delft moeten geschieden, en wel ieder perceel in *twee* termijnen, te weten: de eerste termijn of min of meer 2500 ellen, vóór of uiterlijk op den 1 April 1837, en de tweede of laatste termijn vóór of uiterlijk op den 1 Mei daaraanvolgende, met vrijlating evenwel, om de aflevering van het geheele perceel in eens te doen.

— De heer *Cornelis Alewijn*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het Koninklijk Nederl. Instituut, enz., is, bij besluit van Z. M. van den 19den November ll., n°. 5, benoemd tot lid van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, in plaats van wijlen den heer *A. J. Saportas*, en heeft den 7den dezer in voornoemden raad, als zoodanig zitting genomen.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 9den: « De rivieren blijven steeds wassende. De Waal stond den 7den dezer ter hoogte van 5 el 88 duim; gisteren 5 el 94, en heden morgen ten 8 ure, 5 el 98; sedert dien tijd, tot heden avond ten 7 ure, is de was niet merkbaar.

« De ambtenaren van den waterstaat zijn, sedert gisteren, zoo hier als op alle gewone punten langs de rivieren, op hunne posten.

« Van Keulen ontvangen wij het berigt van gisteren morgen, dat de Rijn 1½ Keulsche duim gevallen was. De Roer bleef ter zelfder hoogte. »

— Men meldt uit Middelburg, van den 9den: « Ter gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den Prins *van Oranje* zijn aan de commerciewerf alhier de kiel gelegd en de stevens gerigt van eene stoomboot, genaamd *Zeeland*, mede ten dienste van het beurtveer tusschen de steden Middelburg en Rotterdam.

— Blijkens berigt van Zandvoort is in den ochtend van 9 dezer aldaar gestrand het Hanoversche brigantijnschip *Isis*, kapitein *H. K. Bonjer*, met eene lading hout van Sundswal naar Caen bestemd; aan de onvermoeide pogingen van de bemanning der reddingsboot heeft men te danken dat al schepelingen veilig aan land zijn gekomen, enz. — Op den 1sten December is tusschen het Eijerland en Stortemelk eene brik of galjas ontmoet, drijvende op hare lading en zonder volk.

— Uit eene officiele opgave van bestuurderen der Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij blijkt, dat van 1 December 1835 tot 30 November jl. door hare tusschenkomst zijn gered 24 manschappen van 5 gedurende dat jaar op onze kusten gestrande schepen, en dat van het begin harer oprigting in November 1824 tot nu toe, in het geheel, van eenen wissen dood zijn gered *drie honderd vijftig* personen.

— Uit Heiligenhafen schrijft men dat in den orkaan-nacht van 30 November de Deensche uitlegger van zijne ankers werd geslagen en tegen de zuidkust van Fehmern geworpen; het schip werd verbrijzeld en de kapitein [illegible] en een matroos kwamen in de golven om. — Bij Kuxhaven begaven 8 loodsen zich met hunne schuit aan boord van eene in zinkenden staat verkeerende Engelsche steenkolen-brik; eer zij in de haven zijn, neemt het lek zoodanig toe, dat de loodsen naar hunne boot vlugten, doch daar geen hunner een mes bij zich had om het touw hunner schuit los te snijden, trekt de zinkende brik hen alle naar de diepte; alleen de bemanning van het Engelsche vaartuig werd gered door in den boven water uitstekenden mast te klimmen.

— Bij Southampton haalden onlangs eenige visschers met de uiterste moeite hunne netten naar boven, als wanneer het bleek dat zij een haai hadden gevangen; daar het duister was, veroorzaakte dit dier hun niet weinig schrik, te meer dewijl het een hunner met den staart tegen den grond sloeg. Dit beest had eene lengte van zes voet.

— Nabij Dubley hebben vijf mijnwerkers door het ontvlammen van de gaz, zoodanig zware verwondingen bekomen, dat men aan het behoud van hun leven vreest, een derzelve is ook reeds overleden; de arbeid in de mijn staat stil.

— Gelijk bekend is bestaan ook in Engeland zoogenaamde matigheidsgezelschappen, strekkende om het zoo zeer toenemende misbruik van sterken drank te keer te gaan; deze pogingen worden veelal met een goed gevolg bekroond, doch de volgende daadzaak doet tevens zien, welke middelen de kroeghouders te Londen niet al in het werk stellen om hunne kalanten te behouden of nieuwe aan te winnen. In den omtrek van Clare-market zijn niet minder dan negen nieuwe wijnhuizen of zoogenaamde jenever paleisen (*gin palaces*) opgerigt, waarvan een ll. Zaturdag werd geopend. Er was niet slechts in den letterlijken zin vrij entree met muzijk, maar door aanplakbilletten werd daarenboven geannonceerd, dat de eerste bezoeker voor dien avond eene premie van vijf shillings (*f* 3) en al degenen, die na hem en nog den volgenden dag kwamen, twee glazen drank voor den prijs van één zouden bekomen. De aandrang van kroegbezoekers was dan ook zoo groot, dat gedurende de beide eerste dagen policie-dienaren moesten geroepen worden om vechtpartijen te verhoeden.

De Belgische vertegenwoordigers hebben zaturdag het ontwerp voor de premien op de aanbouw van schepen met 49 tegen 20 stemmen aangenomen. Volgens de bepalingen dezer wet zullen de na 1 Januarij aanstaande gebouwd wordende schepen regt op die premein hebben. Door de slagtoffers der rampen van den oorlog werden wederom klagten ingediend, en besloten werd na de behandeling der budgetten, zich met het ontwerp van schadeloosstelling bezig te

houden; eene klagt der bewoners van Ostende over de traagheid in den aanleg van den spoorweg derwaarts, werd naar den minister binnenlandsche zaken gezonden.

— De bekende *van Halen*, die onlangs de dienst van koningin *Christina* weder verlaten heeft, is laatstelijk te Parijs en thans te Brussel aangekomen.

— De prins *Jerome Bonaparte* is van Brussel naar Duitschland voortgereisd.

Don *Carlos* is buiten de wet gesteld door de Spaansche cortes, en 't zal nu elk vrij staan om hem te ontzielen. Een dergelijk besluit is nog wel iets anders dan een zoogenaamd regtsgeding, als waarin *Lodewijk XVI* op eene pseudo-geregtelijke wijze werd veroordeeld tot den dood; maar het behoeft er niet voor onder te doen. Het is evenwel nog zeer raadselachtig, of, ondanks dit besluit, don *Carlos* niet nog meer zal worden omgeven door verdedigers van zijn leven en van voorstanders zijner regten, omdat men veelal ziet, dat wanneer de staatkundige haat tot uitersten overslaat, de uitkomsten lijnregt strijdig zijn met de berekeningen. Het moet hier opgemerkt worden, hoe reeds ten vorigen jare het *Journal des Débats* beducht was, dat indien men de revolutionnaire partij in Spanje niet trachtte te beteugelen, de monarchie aldáár gevaar zou loopen, en de schrikkelijkste tooneelen, niet ongelijk aan die uit de dagen van ellende der Republiek, weldra voor de deur zouden staan. Een blik op de geschiedenis van dit treurig tijdvak, en eene naauwkeurige waarneming van het tegenwoordigijk voorvallende in Spanje, zoo in de vergaderingen der cortes, of bij de regering, of in het leger, of in de onderscheidene deelen des lands, — dat alles zal als slotsom opgeven, dat gelijke beginselen gelijke uitkomsten geven; dat alle revolutionnaire woelingen burger-oorlog voortbrengen, met derzelver gewoonlijk verschillende plagen; dat wanorde het noodzakelijke gevolg is van regeringloosheid, en een geheele ondergang dáár voor de deur staat, waar geldgebrek leidt tot een nationaal bankroet, en ten laatste de tyrannij het lot wordt van hen, die niet dan bandeloosheid kennen wilden, en eene gematigde vrijheid onder een krachtig bestuur gering achteden. De tijdingen uit Spanje worden allengskens treuriger, en het uitzigt naar redding, naar herstel van orde en wet vermindert van dag tot dag, ja, bij wijle van uur tot uur.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den December.

De ministeriele bladen behelzen nog niets aangaande den togt van Constantine. Zulks houdt eene zekere bezorgdheid onder het publiek gaande, welke door de velerlei geruchten van allerlei aard, waarvan de meeste ongunstig over de expeditie luiden, niet weinig voedsel gegeven wordt. De tijdingen door het jongst van Bona vertrokken vaartuig, de *Papin*, aangebragt, gaan tot den 18den, en behelzen weinig meer bijzonders, dan dat de troepen op zeker punt, tusschen Bona en Constantine, het meervermelde Guelma of Ghelma, een kamp hadden opgeslagen en bevestigd om tot gemeenschapspunt te strekken; dat men onderweg veel had te lijden gehad door de slechte wegen en den onophoudelijken regen.

— De heer *de Broglie* die sedert eenige dagen in de hoofdstad terug is, drukke conferentien met de heeren *Guizot* en *Thiers*, waaruit sommigen willen opmaken, dat men de onzijdigheid van laatstgemelden gewezen minister, zoo al niet diens genegenheid voor het tegenwoordig ministerie zoekt te winnen. Opmerkelijk is het dat juist heden het *Journal des Debats* een artikel aan het onderzoek wijdt, of de gedachte minister zijn stem in de kamer aan de oppositie of aan het ministerie zal leenen, en maakt natuurlijkerwijs dit blad de gevolgtrekking, dat de heer *Thiers* het doctrinaire ministerie niet vijandig kan zijn, wiens voetstappen hij vroeger in zoo vele opzigten had gedrukt, of ter gunste dier dusgenoemde partij, hij sedert zoo veel had gedaan. De heer *Thiers* wordt thans gehouden voor dengeen op wien allen het oog geslagen hebben, van die vooruit de meerderheid in de aanstaande zitting der kamer willen berekenen; door vele wordt het echter voor het waarschijnlijkst gehouden, dat de heer *Thiers*, ook hierin het voorbeeld van den heer *Guizot* volgende, zich onthoden zal het woord in eene bepaalde kwestie te voeren, zoo lang men niet regtstreeks de daden van zijn bewind aanrandt.

— Het nommer van *la France* van gisteren is in beslag genomen, wegens een brief uit Görtz geplaatst; zoo ook *la Quotidienne* en *la Gazette de France*, welke dien brief overgenomen hadden. Laatstgemeld blad houdt voorts een berigt, dat de hertog van Angoulême de werking, of wel het voorbehoud, van den afstand van Rambouillet, ten opzigte van zijnen neef, den hertog van Bordeaux blijft handhaven; dat hij voorts den titel van Koning slechts binnenshuis en uit gevoel van betamelijkheid, met betrekking tot de opvoeding van den jongen prins, welke aan de dochter van *Lodewijk XVI* toebetrouwd blijft, zal voeren.

— Zekere baron *Gazan* is, als nieuwe kommandant over de troepen, naar Ancona vertrokken. Zulks is althans geen bewijs dat er aan een terugontbod van het garnizoen gedacht wordt.

— Een handelhuis te Marseille heeft gefailleerd met een te kort van omtrent 3 millioen fr. Men vreest dat zulks de ongelegenheid van den handel in die streken nog vermeerderen zal.

— Het is thans officieel bewezen dat onder de drie, te Côte de Digne onlangs gearresteerde vreemdelingen, dom *Miguel* zich niet bevond.

— Uit Zwitserland heeft men hier berigten dat de russische gezant *de Severine* naar Petersburg terug ontboden was en daar tot het vervullen eener hooge betrekking zoude worden geroepen; ook de engelsche minister zou Bern gaan verlaten en den winter alhier komen doorbrengen.

De beruchte *Conseil* zou eerstdaags voor de regtbank van correctionele policie te Bern te regt staan. Zijn lot, namelijk de verbanning van het Zwitsersch gebied, liet zich gemakkelijk voorzien.

— De bijzondere correspondentie uit Madrid gaat tot den 2den. De rust was toen in de hoofdstad heerschende. De nationale militie, ten getale van 8,000 man, had hare soldij bekomen, ieder milicien 5 realen; het getal dezer nationale militie, (welke grootendeels uit leden van de arbeidende volksklasse bestaat, zocht men op 12 a 15,000 man te brengen. De dienst dezer troepen was in de de hoofdstad vrij zwaar en des vereischt, zouden zij ook tegen den vijand moeten optrekken.

Te Madrid had men sedert vijf dagen geen berigten uit Frankrijk bekomen; men dacht dat de gemeenschap door de bende van *Cabrera* in Arragon was afgesneden.

De berigten uit Andalusien bleven ongunstig. De autoriteiten te Malaga hadden besloten de stad te verlaten wanneer *Gomez* dezelve mogt willen binnentrekken. De voornaamste koopwaren met de kostbaarste eigendommen der aanzienlijken en van den handel waren ingescheept; de schrik was er algemeen. Te Cadix had de militaire autoriteit de stad in staat van beleg verklaard; te Xeres is de, in allerijl georganiseerde nationale garde, zich niet veilig genoeg achtende, naar het eiland Leon gevlugt.

De *Eco del Commercio* houdt een berigt van het kapitein-generaalschap van Andalusien afkomstig, dat eene afdeeling van 4000 man en 600 ruiters, tot het korps van *Ribero* behoorende, den 20sten te Ronda was binnengetrokken, waarop de karlisten, die zich op de naburige hoogten bevonden, den weg van Caucia, die naar San Rogue leidt, waren ingeslagen; de kommandant van Ronda was daarop ter vervolging des vijands uitgetrokken.

Hetzelfde blad verzekert dat de generaal *San Miguel* aan de zijde van Valencia of Arragon *Cabrera* was tegengetrokken.

In bijzondere berigten uit Madrid van den 2den wordt nog uitgewijd over den jongsten opstand; onder anderen wordt daarin bijzonder geroemd het ijverig gedrag van den generaal *Seoane* en van den kolonel *Cordova*, broeder van den generaal.

— De berigten omtrent Bilbao luiden verschillend. Uit Bordeaux, wordt van den 6den gemeld, dat *Espartero* op den 3den binnen de stad zou zijn gekomen; uit Bajonne regtstreeks, van den 3den, dat het gerucht van de zijde der christino's werd verspreid, dat *Espartero* op dien dag zijn intogt in de stad zoude doen. In dit laatste berigt wordt hoofdzakelijk gemeld, dat op den vorigen dag, den 2den, een der bataillons christino's vooruitgetrokken zijnde, door de karlisten teruggeslagen was en zich eerst onder bescherming der stoom- en kanonneerbooten in de rivier had kunnen herstellen; de belegerden hadden op den 2den een sterken uitval gedaan, waarbij de aanvoerder der christino's gekwetst was; het fort der Ontvangenis, waarin door de karlisten bres geschoten was, hield nog steeds vol. De kolonel der genie in don *Carlos* dienst *Iribarra* was bij den storm van den 29sten gesneuveld. *Espartero* stond nog slechts een uur van de stad; men twijfelde dus niet of het moest tot eene beslissing komen.

In het andere berigt over Bordeaux verzekert men, dat *Espartero* den 3den werkelijk zijn' intogt te Bilbao had gedaan; tusschen beide partijen had nog geen gevecht plaats gehad; *Espartero* wilde vooraf zijne reserve van 4 a 5,000 man afwachten. Het vuur der karlisten voor Bilbao had opgehouden de artillerie was teruggetrokken; en de ingenomen posities van St. Augustin en Quintana waren verlaten. Men wacht nu eenig nader officeel berigt af om zekerheid in deze zaak te bekomen.

— Ter beurze gaf heden veel spraaks een aanval op een beambte der bank gedaan, die met eene geldswaarde van anderhalf millioen, van het eene bureau der bank naar het andere willende gaan, door twee personen aangevallen en afgezet werd; door het ontstaan gerucht echter ontvlood de eene dief en werd de andere die de portefeuille met de bankbriefjes had gegrepen, doch ook deze had door een pistoolschot zich aan de gevolgen weten te onttrekken. — Ter beurze van heden (9 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 107,90; 3 pCt. 79,40; Nap. renten 97,25; Sp. Ardoin 20⅜; Differed. 8⅝; Pass. 5⅞; Rom. L. 101.

PARIJS, (DINGSDAG) DEN 10DEN DECEMBER.

Terwijl men nog in het onzekere is omtrent den togt van Constantine en de ministeriele bladen, ook heden geene nadere tijdingen omtrent denzelven behelzen, hoort men onverwacht spreken van eene andere expeditie in Afrika, die het gouvernement op het oog zoude hebben, de bezetting door fransche troepen namelijk van Ceuta, op de Afrikaansche kust tegen over Gibraltar. Tot de bezetting daarvan zou men de bewilleging van het spaansch gouvernement verlangen, of des noods door een zoogenaamde *coup de main* van de plaats zich zoeken meester te maken. De tegenwoordigheid der Engelschen te St. Sebastiaan en de versterkingen die zij aldaar aanleggen, hadden de ijverzucht van ons gouvernement gaande gemaakt, 't welk dien ten gevolge van het spaansch bewind, de bezetting van Ceuta had verlangd; men had de voornaamste Spanjaarden van rang alhier, gelijk de heeren *Toreno*, *Alava* en zelfs den gezant de *Campuzano* over de zaak gepolst; en den heer *Latour-Maubourg* te Madrid in last gegeven om de gedachte bewilleging van het Spaansche bewind te verkrijgen, doch zijne pogingen waren tot heden door de tegenwerking van den Engelschen gezant de *Villiers* gedwarsboomd. Of deze geruchten eenigen grond hebben zal nader moeten blijken.

— Men heeft heden van onderscheidene plaatsen uit de Departementen, onder anderen van Elbeuf, Reims, Mullhause en Lijon

treurige tijdingen den handel betreffende ontvangen. Onderscheidene bankroeten hebben in die steden plaats; en te Elbeuf hebben twee lakenfabriekanten ten gevolge van den slechten staat hunner zaken zich van het leven beroofd.

— Als zeker wordt gemeld, dat er te Toulon last gegeven is tot het inschepen van troepen, tot bijstand van den generaal *Rapatel* in de verdediging van Algiers.

— Al de berigten heden uit Bayonne van den 6den ontvangen logenstraffen het gerucht, gisteren verbreid, van den intogt van *Espartero* te Bilbao. Het schijnt zelfs genoegzaam zeker, dat de bevelhebber der Christinos niet tot in de stad zal kunnen doordringen zonder met de vereenigde magt der karlisten slaags te geraken. Een der berigten uit Bayonne van den 6den, meldt uit Durango, dat het bataillon christinos 't welk zich vooruit had gewaagd, door de artillerie der karlisten van de hermitage van St. Roch verschrikkelijk geleden had en in verwarring de wijk genomen; de jongste uitval van het garnizoen was ook met verlies afgeslagen. Volgens de berigten van de zijde der christinos afkomstig hadden de karlisten in den avond van den 2den een deel der stukken geschut die tegen de stad gerigt waren, op den weg van Durango in stelling gebragt, dit heeft welligt tot het gerucht aanleiding gegeven, dat de karlisten hun geschut hadden teruggetrokken. Wat *Espartero* aangaat, deze wordt gezegd zijne reserve af te wachten, om daarna de hoogten door de karlisten bezet aan te tasten.

De laatste berigten omtrent *Cabrera* zijn van den 2den, als wanneer die chef der karlisten te Antuenigo was binnengetrokken. Het garnizoen van Pampeluna was den 1sten in allerijl de stad uitgetrokken om de karlisten den overtogt van den Ebro te betwisten.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 2den. De cortes hadden in de zitting van den vorigen dag beraadslaagd over het ontwerp van wet betrekkelijk de onafhankelijkheids-verklaring der Amerikaansche staten. De discussie was afgebroken door eene mededeeling welke de oorlogsminister was komen doen van eene depeche, waarin eene overwinning van *Narvaes* op *Gomez* werd aangekondigd. Waar en wanneer en hoedanig deze overwinning was geweest wordt niet gemeld. Alleen leest men in een schrijven uit Sevilie van den 25sten November, dat volgens de jongste tijdingen de bende van *Gomez* zich te Gemena bevond; *Alaix* was te Casarabonella, en *Narvaes* den 23sten te Osuna, zich rigtende op Moron. Het werd voor zeer waarschijnlijk gehouden, dat de beide christinische generaals hunne troepen hadden vernaauwd en *Gomez* zich in de noodzakelijkheid zou zien gebragt, het gevecht aan te nemen of zich onder bescherming van het garnizoen van Gibraltar te stellen.

De Madridsche bladen laten zich steeds ongunstig uit over het finantieel beheer van den minister *Mendizabal*. *El Castellan* onder anderen, doet opmerken, dat het, uit het door den genoemden minister aan de cortes ingediend rapport blijkt, dat dezelve op eigene verantwoording leeningen gesloten en de nationale schuld bij den vreemdeling vermeerderd had. Een dergelijk misbruik van gezag mag, zegt het genoemd blad, te regt schandelijk geacht worden, en kan alleen voorvallen in een land als Spanje en met cortes die onverschillig omtrent 's lands belang zijn.

De soldaten die op den 29sten in opstand zijn geraakt worden thans opgesloten gehouden en zullen voor een krijgsraad te regt staan.

Volgens de madridsche officiele courant is de bende van *Santiago Leon* in den omtrek van Caceres verdreven en verstrooid, en wist men niet waar dezelve laatstelijk verbleven was.

— Ter beurze werd heden niets nader omtrent de positien van *Gomez* voorgedragen; maar werd er gesproken van een bloedig gevecht, dat er op den 4den tusschen *Espartero* en *Villareal*, voor Bilbao zou zijn voorgevallen. Het gevecht had den geheelen dag geduurd en was ten laatste door een uitval van het garnizoen van Bilbao ten voordeele der christinos beslist, waardoor de karlisten het beleg hadden moeten opbreken. Van de karlistisch gezinde partij alhier, werd dit alles tegengesproken.

Ter beurze van heden (**10** *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 107¾; 3 pCt. 79,20; Nap. renten 97,20 Spanje Ardoin 20⅞, 21; neg. 5; Passive 5⅞; Defer. 1¼; Hom. L. 161.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 11 December zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkelijke Schuld 2½ pCt. 53⅞, ¾; Kansbill. *f* 22⅛, ⅜, ¼; Handelm. 180; Ardoins 25 ⅞, 10⅞, 20, ⅞, ⅛, ⅜, ¼; Fr. 5 pCt 80¾.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.